

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Integrant els Recursos Educatius Oberts (REO) a les col·leccions de biblioteques universitàries:

proposta dels elements d'un model flexible i estratègic, PDCFlex-REO

Gemma Nández Pla, Bibliotecària, Biblioteca, Universitat Pompeu Fabra

Carina Rey Martín, professora de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals (FIMA), Universitat de Barcelona

Gema Santos-Hermosa, professora de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals (FIMA), Universitat de Barcelona

Benvinguda a la comunicació

Itinerari per a compartir

01. Situem-nos

REO, biblioteques universitàries i PDC
(Política de Desenvolupament de la Col·lecció)

02. Posem el focus a l'entorn

REBIUN i la nostra biblioteca universitària

03. Què volem i eines per aconseguir-ho

Sobre objectius i metodologia

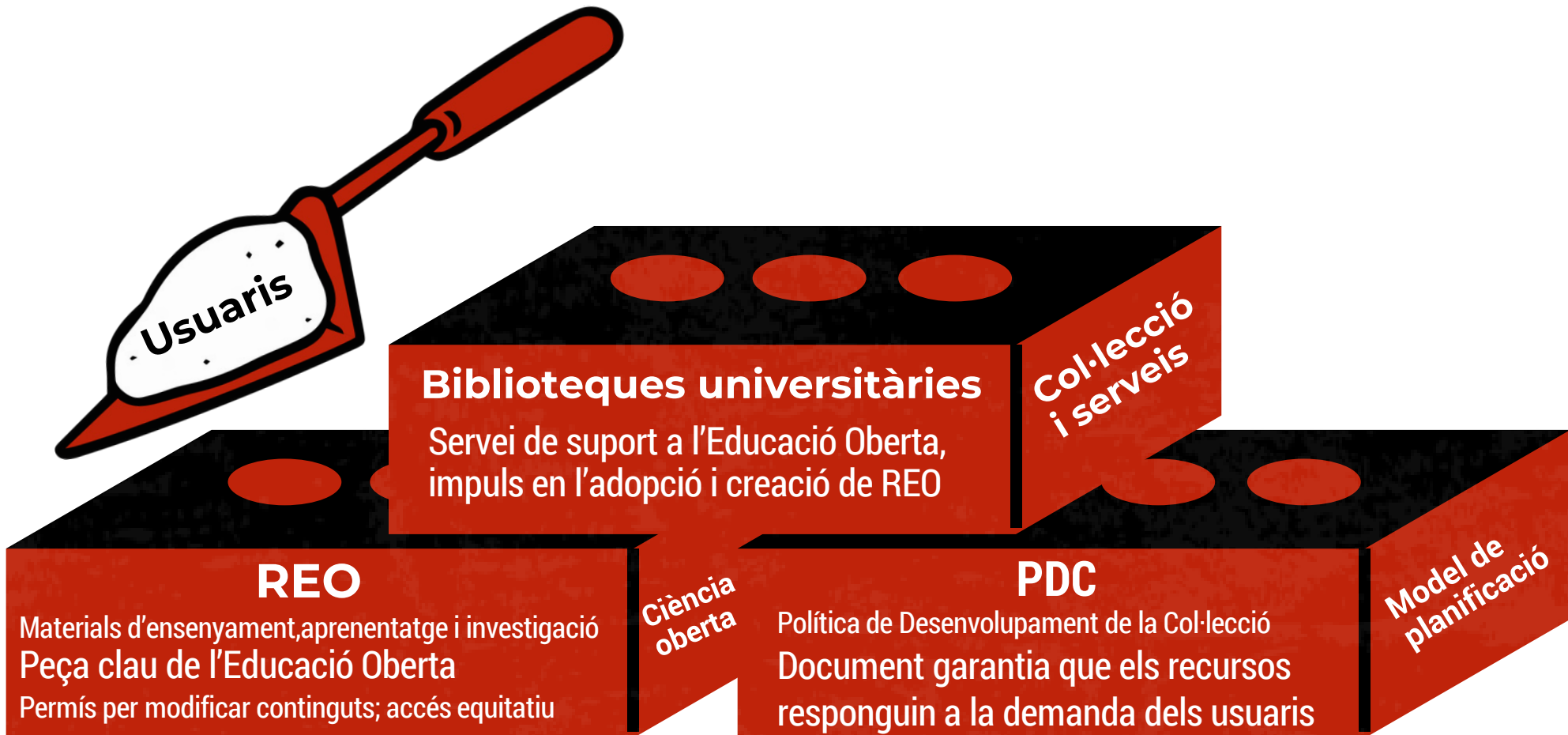
04. Què aportem a la teoria

Sobre models de PDC i resultats

05. Què aportem a la pràctica

Model PDC-Flex-REO i exemple d'aplicació

01. Situem-nos

01. Situem-nos

Proposta amb fonament estratègic

Com podem
**incloure, gestionar i
fer visibles els REO**
per construir una
**col·lecció més
equitativa i
sostenible ?**

02. Posem el focus a l'entorn

**Red de
Bibliotecas
Universitarias y
Científicas
Españolas
(REBIUN)**

**Biblioteca
universitària**

Grupo de Repositorios

Impulsar, coordinar i oferir eines i suport perquè les universitats espanyoles creïn, utilitzin, reutilitzin i comparteixin materials docents en obert, facilitant així l'accés lliure i la difusió del coneixement.

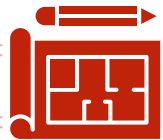

- ⚙ Treballem els REO?
- ⚙ Disposem de Polítiques de Ciència oberta / Accés obert institucionals?
- ⚙ Com gestionem la col·lecció, tenim PDC?

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

03. Què volem i eines per aconseguir-ho

Objectius

OG.1.

Grau d'integració REO a PDC a les biblioteques REBIUN

OG.2.

PDC amb REO o de REO de biblioteques universitàries a nivell internacional

OG.3.

Infraestructures dedicades a la identificació, gestió i promoció de REO a les biblioteques REBIUN

OG.4.

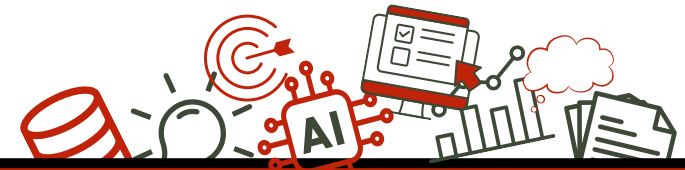
Intencionalitat i capacitat institucional per a integrar REO a les col·leccions de les biblioteques REBIUN

OG.5.

Proposta de model de PDC per a REO i aplicar model a la biblioteca universitària

OG: Objectiu General

Triangulació metodològica

Revisió de la literatura

Detecció i anàlisi de casos internacionals

**Treball de camp:
Enquesta a les universitats
membres de REBIUN**

**Anàlisi de contingut dels
llocs web i revisió
documental
(REBIUN)**

04. Què aportem a la teoria

Implicació

1

Revisió de la literatura- Detecció i anàlisi de casos internacionals

Localització de 13 casos de PDC amb REO

Proposta de classificació original en 4 models

A. Integrat

Menció explícita dels REO dins la PDC, es tracten com un recurs més. Integració al catàleg

B. Específic

Inclou un apartat dedicat als REO dins la PDC general, amb criteris propis

C. Autònom

Document independent dedicat exclusivament als REO, amb criteris detallats

D. Implícit

Els REO es mencionen sota el paraigua de l'Accés Obert. Sense criteris propis

Transversalitat

Visibilitat

Enfocament estratègic

Visió instrumental

04. Què aportem a la teoria

2 Treball de camp

Enquesta a responsables de Gestió de la Col·lecció
(membres de les biblioteques REBIUN)

65,79%

Participació

10%

PDC que
contemplin
els REO

56%

Previsió, a 2
anys vista,
d'incloure o
augmentar
els REO a
les
col·leccions

70%

Limitacions
de recursos
(temps,
finançament,
personal) per
a incloure els
REO a les
col·leccions

42%

Integra o dona
suport a la
implementació
dels REO a
través d'una
política de
ciència oberta o
accés obert

04. Què aportem a la teoria

No se trata de personal dedicado en exclusividad a ello, sino que los gestores de la colección incorporan la visión de REA.

04. Què aportem a la teoria

3

Anàlisi de contingut dels llocs web i revisió documental (REBIUN)

Exemples destacats

Universitat de Girona

Política institucional de Recursos Educatius Oberts

Millorar l'experiència dels estudiants així com la pràctica docent amb un increment dels recursos disponibles.

Universitat de Girona (UdG)

PDC tracta la Ciència Oberta. Objectes digitals inclouen els “articles, dades i recursos educatius”.

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

PDC destaca l'accés obert i la preservació a través del Dipòsit Digital de Documents (DDD). Indica els **materials docents** o basats en la docència.

Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya

05. Què aportem a la pràctica

PDC lex-REO

Elements que componen una **estructura modular** per a una **implementació flexible**

Com a **document autònom** o bé

en una **secció (o seccions integrades)** dins d'una **PDC general**

Mòduls

- Polítiques i objectius
- Participació, col·laboració i compromís
- Abast i tipologia de REO
- Criteris de selecció
- Gestió i rols
- Accessibilitat i descoberta
- Manteniment
- Avaluació i millora contínua
- Gestió de la qualitat i de la diversitat
- Comunicació i difusió
- Missatge final: data inicial i darrera actualització per tal de respondre a la filosofia REO en matèria de versions i adaptacions.

05. Què aportem a la pràctica

PDC lex-REO_UPF*

Eina i compromís
vers la comunitat
universitària

* Model no validat

Recursos Educatius Oberts (REO): Política de Desenvolupament de la Col·lecció de Recursos Educatius Oberts (REO)

Cercar en aquesta guia

Cercar

TAULA DE CONTINGUTS

Què són?

Llicències

Cercant REO

Medicina i Ciències de la Vida

Ciències Polítiques i Socials

Comunicació

Dret

Economia i Empresa

Enginyeria

Humanitats

Traducció i Ciències del
Llenguatge

Creant materials d'aprenentatge
(REO)

Creant vídeos docents

Creant altres materials
d'aprenentatge

Avantatges d'utilitzar i publicar REO

Política de Desenvolupament de la
Col·lecció de Recursos Educatius
Oberts (REO)

Manteniment

 La col·lecció de REO serà objecte

- Presentació
- Polítiques i objectius
- Participació, col·laboració i compromís
- Abast i tipologia de REO
- Criteris de selecció
- Accessibilitat i descoberta
- Manteniment
- Avaluació i millora contínua
- Comunicació i difusió
- Glossari
- Missatge final

PDC_REO_UPF

Política de Desenvolupament de la Col·lecció de REO a la UPF

Presentació

 La **Política de Desenvolupament de la Col·lecció de Recursos Educatius Oberts (REO)** de la Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) que presentem defineix el nostre compromís amb l'educació oberta, l'accés universal al coneixement i la innovació docent, en consonància amb la ciència oberta.

Amb aquest document establim les pautes per seleccionar, gestionar i difondre materials educatius gratuïts i reutilitzables (presentacions, llibres, vídeos, etc.) que tothom pugui adaptar i compartir lliurement, seguint les llicències obertes pertinents.

Definició

Els Recursos Educatius Oberts (REO) són materials d'ensenyament i aprenentatge de lliure accés, amb llicències obertes com les Creative Commons, que permeten utilitzar, adaptar i compartir els continguts per millorar la docència i l'aprenentatge. Aquesta definició fa referència a les "5 R" de David Wiley: Retain (Conservar); Reuse (Reutilitzar); Revise (Modificar); Remix (Combinar); Redistribute (Redistribuir).

Polítiques i objectius

 La política de Recursos Educatius Oberts (REO) de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) segueix les línies del pla estratègic de la institució, **Horitzó 2027**, i les necessitats pedagògiques i de recerca de la comunitat, vinculant-se a compromisos com l'**accés obert a la producció científica (Acord de 2011)** i els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de**

05. Què aportem a la pràctica

La biblioteca com a agent transformador, garantint col·leccions de qualitat, equitatives i sostenibles

Imatge generada amb Google Gemini

PDC lex-REO

Eina de compromís estratègic

- **Compliment de les directrius REBIUN**
[V Plan Estratégico REBIUN \(2024-2027\)](#) (*Línea 2, ámbito 1: estrategias desarrollo de la ciencia abierta*)
- **Foment dels principis de la Ciència Oberta en general, i dels Recursos Educatius Oberts, en particular**
[UNESCO Recommendation on Open Science \(2021\)](#)
[UNESCO OER Recommendation \(2019\)](#)
- **Avenç cap als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**
[ODS 4 \(Quality education\)](#)

Compromís institucional amb una educació inclusiva i transformadora

La **proposta de PDCFlex-REO** es presenta com a un **punt de partida**, amb un **ampli marge de millora contínua**

El camí a recórrer, si el fem col·laborant entre institucions, assegurarà l'èxit en la integració dels REO a les col·leccions i ens permetrà avançar cap a un model de coneixement compartit

gemma.nandez@upf.edu
carina.rey@ub.edu
gsantos@ub.edu

Nández Pla, G. (2026). *Integració dels Recursos Educatius Oberts (REO) a la Política de Desenvolupament de la Col·lecció (PDC): proposta de model PDCFlex-REO i aplicació a la Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra (UPF)*.
<https://hdl.handle.net/2445/229282>

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Moltes gràcies per ser-hi!

Presentació sota llicència

[Creative Commons Reconeixement 4.0
Internacional](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Excepcions: Aquesta llicència no s'aplica a les icones i elements gràfics de la biblioteca de Canva, ni a la imatge generada amb Google Gemini, els drets dels quals es regeixen pels seus propis termes de servei.

Gemma Nández Pla, Universitat Pompeu Fabra

Carina Rey Martín, Universitat de Barcelona

Gema Santos-Hermosa, Universitat de Barcelona